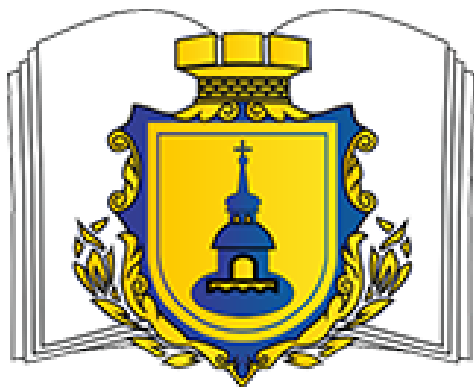

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
ЗАХІДНОЧЕСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У М. ПЛЗЕНЬ
(ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI)**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
«МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ І
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО:
ТОЧКИ ДОТИКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»**

Переяслав-Хмельницький – 2018

УДК 81'25:316.77
М58

Рекомендовано до друку вченою радою ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» (протокол № 6 від 21 лютого 2018 року)

Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку : тези I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Переяслав-Хмельницький, 15 березня 2018 року) / Гол. ред. К. І. Мізін; ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький, 2018. – 278 с. (Електронна книга).

Редакційна колегія: К.І. Мізін, д-р філол. наук, проф. (гол. ред.), Л.П. Летюча, канд. філол. наук, доц. (заст. гол. ред.), Н.В. Швець, канд. філол. наук (відп. ред.).

До збірника увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Міжкультурна комунікація і перекладознавство: точки дотику та перспективи розвитку» у м. Переяслав-Хмельницький 15 березня 2018 року. Тези конференції надруковані українською, російською, англійською, німецькою мовами та розподілені у збірнику за секціями, що заявлені у програмі конференції.

Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей.

Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects : the first International scientific and practical Internet conference proceedings (Pereiaslav-Khmelnyskyi, March 15, 2018) / Ed. by K.I. Mizin; SHEE «Pereiaslav-Khmelnyskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University». – Pereiaslav-Khmelnyskyi, 2018. – 278 p. (Digital book).

This volume includes the first International scientific and practical Internet conference «Crosscultural communication and translation studies: common issues and development prospects proceedings», which took place in Pereiaslav-Khmelnyskyi on the 15th of March 2018. The proceedings are published in Ukrainian, Russian, English and German, they are grouped according to the conference workshops.

This book is presented for scholars, lecturers, post-graduate students and Philology students.

Відповідальність за достовірність викладених у публікаціях фактів, а також за можливі огріхи щодо технічного оформлення цих публікацій несуть їхні автори.

УДК 81'25:316.77
М58

© ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», 2018

та мети як єдиного цілого. Важливу і невід'ємну роль відіграють також стилістичні особливості оригінального рекламного тексту. Саме вони допомагають відтворити цілісність і образність тексту, зберігаючи зміст, структуру, емоційність, унікальність та самотутність будь-якого рекламного повідомлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Венгренівська М.А., Гнатюк А.Д. Творча майстерня перекладача. – К.: Київський університет, 1998. – 89 с.
2. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
3. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. – К.: Юніверс, 2003. – 280 с.
4. Кирмач У.К. Особливості національних, культурних, ментальних та гендерних характеристик при перекладі іншомовних рекламних текстів / У.К. Кирмач, М.М. Літвінова//Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2011. – №9 (220). – 161 с.
5. Щатин Ю. Построение рекламного текста. – М.: Бератор-пресс, 2003. – 128 с.
6. Стріха М.В. Український рекламний переклад: між літературою і націєтворенням. – К.: Факт-Наш час, 2006. – 344с.

*Олександр Колесник
(Київський університет імені Бориса Грінченка)*

ДИСКУРС І МІФ З ПОЗИЦІЙ УНІВЕРСОЛОГІЇ ТА М-ЛОГІКИ

Буття сучасної цивілізації у так звану «інформаційну добу» безпосередньо пов'язане з функціонуванням інформаційних просторів різної природи, у тому числі дискурсивних. Специфіка цих просторів, обумовлена властивостями домінантного виду дискурсу, впливає на конфігурацію історичного варіанту семіосфери людства і окремих лінгвоспільнот. У цьому контексті традиційні лінгвістичні дискусії, що точаться навколо типології дискурсу або відмінностей дискурсу і тексту, дещо втрачають свою актуальність. Натомість, відзначимо можливість міждисциплінарного підходу до вказаних феноменів. Класичними є визначення дискурсу як «зв'язного тексту у сукупності з екстралінгвістичними – прагматичними, соціокультурними, психологічними та іншими факторами»; «тексту в подієвому аспекті»; «мовлення, зануреного в життя» [4, с. 136–137], або як «зануреного у життя тексту» [5, с. 325–332]. Якщо проігнорувати метафоричні інтерпретації «життя» як видів соціально-орієнтованих видів діяльності і звернутись до первинного природничого розуміння життя як форми існування матерії, основними рисам котрої є обмін речовин, самооновлення та самовідтворення [1, с. 369] то виникає питання, як саме текст може в нього «занурюватись»?

Оскільки мовна система (передовсім як звуковий код, первинна іпостась котрого, гіпотетично, становила засіб фрактального моделювання бажаних станів речей у світі, субститут ритуально-магічних практик як прямих енерго-інформаційних взаємодій) матеріалізує та певною мірою опосередковує когнітивну діяльність людини, ми ведемо мову про ізоморфність мовно-мовленнєвих структур і вищої нервової діяльності (ВНД) людини. Йдеться, насамперед, про кореляцію вербалізованого знання і відносно усталених комбінацій синтезованих білків, динаміки проходження сигналу у нервовій тканині, дотичних до осмислення типових наборів явищ і понять. При цьому повторюваність електрохімічних реакцій у представників лінгвоспільнот протягом кількох поколінь сприяє закріпленню певних ознак людини (якщо не видових, то щонайменше когнітивно-поведінкових та аксіологічно-орієнтаційних) на генетичному рівні. Відповідно, серед сучасних націй ідентифікуємо носіїв картин світу «успішних переможців», «пасивних споживачів», «цивілізаційних паразитів» та ін. З огляду на варіативну алгоритмічність когнітивних і нейрофізіологічних процесів, що забезпечують нежорстку ірраціонально-раціональну категоризацію світу людиною, а також подібність біологічних і мовних механізмів (явища синонімії та омонімії генів, «зчитування» та контекстуальної інтерпретації інформації генетичним апаратом людини, специфічна комбінаторика амінокислот як своєрідний «синтаксис» та ін.) ми ведемо мову про універсальність текстової структури як форми організації інформації. Відповідно, дискурс і дискурсивні практики ми співвідносимо з плинним синтезом текстів (організованих за відносно усталеними правилами енерго-інформаційних конструктів), тобто, гнучких адаптивних програм, реалізованих у змінних контекстах. Обсяг залученої інформації, вектор інтерпретації, ступінь дотримання правил аранжування мовних та інформаційних квантів є варіативними, що відповідає сутності «лінгвістичної змінної» $\mu(x)$ (референція мовних знаків як і категоризація позначуваних явищ є «нечіткими», обсяг понять постає розмитим, концептуальні й семантичні області перебувають у станах зближення, накладання, перетину тощо). Контури відповідних «дискурсивних просторів» визначаються польовими структурами, породжуваними в ході електрохімічних реакцій у ВНД індивідів та підсинюваними за механізмом резонансу при взаємодії груп і колективів людей.

Функціональним підґрунтям дискурсу-тексту є безперервний синтез ноематичних смислів, генерованих на основі запропонованих у тексті «семантичних орієнтирів» (динамічний семіозис). Універсальну інтерпретативну базу становлять елементи міфологічного простору як базові аксіоматичні інтерпретативні оператори. Більш «точне» конфігурування програми тексту-дискурсу відбувається при зіставленні вхідних сигналів з елементами «вторинної міфології» (ідеології, релігійного вчення, соціальної доктрини, базових постулатів певної наукової парадигми, «понять» як регуляторів відносин у кримінальній групі тощо). Вторинна міфологія, у свою чергу, доволі часто характеризується власною «терміносистемою», а точніше, узуальними номінаціями фокусних концептів, що окреслюють референтивні контури певного дискурсивного простору. Нарешті, формування ноематичних кластерів і профілювання ситуативно релевантних смислів відбувається за допомогою

просодичних засобів і стилістичних прийомів, що певним чином відхиляються від набору узуальних правил аранжування елементів мовного коду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
2. Заде Л. А. Понятие лингвистической переменной и ее применение к принятию приближенных значений. – М.: Мир, 1976. –168 с.
3. Колесник О.С. Introducing M-logic: basic remarks on key concepts // Теоретична і дидактична філологія. Серія «Філологія». Серія «Педагогіка» : Зб. наук. праць. – Вип. 25. – Переяслав-Хмельницький : Вид. ПП Щербатих О.В., 2017. – С. 159-169.
4. Лингвистический энциклопедический словарь / Гл. ред. В.Н. Ярцева. – М.: Советская энциклопедия, 1990. – С. 136–137.
5. Степанов Ю. С. В поисках прагматики (проблема субъекта) // Известия АН СССР. Сер. лит. и языка. – 1981. – № 4. – Т. 40. – С. 325-332.
6. Zadeh L.A. A fuzzy-set-theoretic interpretation of linguistic hedges / Lotfi Zadeh // Journal of Cybernetics. – 1972. – #2. P. 4–34.

Оксана Німчук

Науковий керівник – доц. Шмирко О.С.

(Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка)

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ З АНІМАЛІСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ З НІМЕЦЬКОЮ

Одне із провідних місць у сучасному перекладознавстві посідає проблема перекладу фразеологічних одиниць. Оскільки фразеологія не тільки становить значну частину фольклору народу і складає національне багатство кожної мови, а й є вагомою частиною словникового складу мови, адекватне розуміння фразеологічних одиниць уможливує найбільш коректне ведення «діалогу культур», що є особливо цінним на сучасному етапі інтеграції України до Євросоюзу.

Фразеологія як один із розділів мовознавства набуває все більшої популярності серед сучасних дослідників мови. Аналіз науково-методичної літератури дозволяє зробити висновок, що в останні роки значною мірою зросла кількість праць, у яких досліджувалось питання німецької та української фразеології. У мовознавстві проблема перекладу фразеологічних одиниць висвітлена в багатьох дослідженнях, зокрема в працях В. Виноградова, А. Вурми, М. Городникова, Л. Зиндера, П. Коробки, Л. Литвинової, А. Райхштейна, Т. Строевої та ін.

Фразеологія, на думку сучасних дослідників-фразеологів, саме і є тією галуззю мовознавства, де найяскравіше відображається національна своєрідність мови [2, с. 124]. У процесі взаємного дослідження народів, їхнього